

Motion till riksdagen 2019/20:2653

av **Julia Kronlid m.fl. (SD)**

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2020 inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Politikens inriktning

Sverigedemokraterna har en vision om en barndomsgaranti, som bland annat innebär att samhället, så långt det är möjligt, garanterar en trygg uppväxt för barn. Starka och trygga familjer är en nödvändig förutsättning för harmoniska samhällsförhållanden, och politikens uppgift är att stödja familjerna utan att inkräkta på deras handlingsfrihet. Att familjer ges rätt förutsättningar att knyta band och kunna tillbringa tid tillsammans under de viktiga småbarnsåren är oerhört viktigt och att familjepolitikens utformning är såväl flexibel som anpassningsbar för att ge alla barnfamiljer rätt förutsättningar.

Sverigedemokraternas satsningar

Stärkt föräldraförsäkring

Med barn uppkommer, av naturliga skäl, ekonomiska behov som tidigare inte funnits. Ökade utgifter, samt att föräldraförsäkringen inte motsvarar en full inkomst, kan skapa en ekonomisk tröskel för dem som planerar att skaffa barn. En sådan tröskel är naturlig, men staten bör utforma stödsystemen så att den ekonomiska situationen för barnfamiljer blir mindre kännbar. Föräldrapenningen uppgår i dag till 80 procent av lönen; detta bör höjas till 85 procent. Samtidigt vill Sverigedemokraterna höja inkomsttaket från 10 till 12 prisbasbelopp. Detta är inte en åtgärd som riktas mot de ekonomiskt svaga familjerna, utan en åtgärd som kan stimulera föräldrar med olika inkomst att på ett jämnare

sätt fördela föräldraledighet mellan sig. Det är en bättre väg att uppnå jämställdhet och stärka ekonomin för den som är föräldraledig än tvingande kvotering (RUT 2018:1155).

Underhållsstöd

Sverigedemokraterna menar att utgångspunkten måste vara att föräldrar tar sitt ansvar för att betala underhållsbidrag utan att staten och Försäkringskassan ska behöva gå in som mellanhand och betala ut underhållsstöd. Samtidigt måste barnets bästa vara det primära och att barnet eller barnen i fråga inte ska drabbas och komma i kläm på grund av att den bidragsskyldiga föräldern ej betalar. Därav de båda parallella systemen.

Underhållsstödet är oftast betydligt lägre än de underhållsbidrag som borde betalats, vilket utgör ett skäl för konflikt mellan föräldrarna. För att minska skillnaden och göra stödet mer förutsägbart och anpassat efter verkligheten vad gäller inkomster och utgifter vill vi stärka underhållsstödet. Regeringen bör även se över hur systemet kan utformas så att de nödvändiga höjningar som görs på grund av inflationen inte kommer med mer än ett års mellanrum utan indexeras och kopplas till faktisk inflation och följer prisutvecklingen på årsbasis. Sverigedemokraterna föreslår att underhållsstödet förstärks med 100 miljoner kronor år 2021 och 200 miljoner kronor år 2022 (RUT 2018:1157).

Adoptionsbidrag

Att adoptera är en fantastisk möjlighet att bli förälder, bilda familj och välkomna en ny medlem till familjen. Adoptioner regleras i lagar och konventioner och varje steg utgår från barnets bästa. Processen är ofta lång och kan vara mellan två och fyra år, ibland ännu längre. Att kontroll och säkerhet kring adoptioner är höga är positivt, men för de blivande föräldrarna kan den långa processen nästintill kännas outhärdlig. Den totala kostnaden vid en adoption kan variera en hel del beroende på vilket land man väljer. Det adoptionsbidrag som i dag kan sökas via Försäkringskassan höjdes för något år sedan. Vi menar att bidraget bör följa kostnadsutvecklingen och därför höjer vi adoptionsbidraget med 10 000 kronor för att ekonomiskt stärka de som väljer adoption.

Barnpension och efterlevandestöd

Barnpension och efterlevandestöd betalas ut automatiskt i de fall både barn och den förälder det gäller var bosatta i Sverige vid tidpunkten för dödsfallet. En ansökan krävs dock när den efterlevande är ett barn som är bosatt i Sverige, men vars avlidna förälder inte var att anse som bosatt i Sverige. Prognosen på senare år för efterlevandestöd har ökat delvis på grund av fler nyanlända barn vars ena eller båda föräldrar saknas, samt ändrad praxis sedan våren 2014 som innebär att intyg från andra länder inte längre är ett absolut krav för att beviljas efterlevandestöd, vilket framgår av proposition 2017/18:150. I dessa fall menar vi att systemet är alldeles för osäkert som det är i dag. Därför är det vår mening att efterlevandestöd i första hand bör kopplas till barn som är bosatta i Sverige som innehar medborgarskap i Sverige alternativt i annat EU-/EES-land samt att den förälder som efterlevandestöd kopplas till ska inneha svenskt medborgarskap alternativt EU-/EES-medborgarskap eller vara folkbordförd i Sverige vid dödsfallet eller försvinnandet. Vid medvetet uppgivande av felaktiga uppgifter bör personen i fråga bli återbetalningsskyldig (RUT 2018:1159).

Stärk de socioekonomiskt svaga barnfamiljerna

Genom ett förstärkt bostadsbidrag stärks ekonomin för de familjer som är socioekonomiskt svaga. Av tabellen framgår de fördelningspolitiska effekterna av förslaget för dem som berörs (högre inkomstdeciler är inte med i tabellen då dessa inte påverkas). Sammantaget stärks alltså den disponibla inkomsten för 550 000 individer med låg inkomst.

	Initial genomsnittlig disp. ink.	Kr/år	%	Antal, tusen
Decil 1	100 900	2 780	2,8	350
Decil 2	148 000	3 320	2,2	130
Decil 3	180 500	2 880	1,6	50
Decil 4	209 900	1 990	1,0	10
Decil 5	239 000	1 710	0,7	10

Källa: Fasit 2015 v. 4.

Graviditetsdagar och mödravårdsbesök

Sverigedemokraterna anser att det, särskilt under graviditetens sista fas, ska finnas förutsättningar för lugn och harmoni för såväl mamman som det ofödda barnet. Kvinnor som på grund av ett ansträngande yrke upplever besvär har idag möjlighet till graviditetsspenning. Denna kan erhållas från och med 60:e dagen före beräknad födsel. Trots detta nekas i dag många denna avlastning med följd att de tvingas fortsätta arbeta heltid, trots höggravitet och inte sällan med fysiskt påfrestande arbetsuppgifter. Därför är det Sverigedemokraternas ambition att det ska bli lättare att bli beviljad ersättning från den 60:e dagen före beräknad förlossning. Dessutom bör kvinnor ha rätt till 10 dagar med graviditetspeng som kan tas ut 30 dagar före beräknad förlossning, oavsett om man har behov av det i förhållande till sitt arbete eller inte.

Från den tidpunkt då graviditeten är bekräftad ska båda föräldrarna ha en lagstadgad rättighet att få ledighet från sitt arbete för att kunna delta vid besök i mödravården. Båda föräldrarna ska ha en möjlighet att ansöka om en ny form av tillfällig föräldrapenning för besök hos mödravården. De ordinarie föräldrapenningdagarna ska inte behöva användas till detta före de 60 dagar före beräknad förlossning som båda föräldrarna numera har rätt att ta ut föräldrapenning för vid mödravårdsbesök.

Bidrag till förstföderskor

Som ett familjevänligt parti vill Sverigedemokraterna införa ett nytt bidrag till förstföderskor. Detta ska vara ett engångsstöd som utgår till förstföderskor och förstagångs-adoptivföräldrar och ska kunna täcka en del av de engångskostnader som uppstår i samband med första barnet. Givetvis är det viktigt att varje familj, så långt det är möjligt, skapar ekonomiska förutsättningar för familjebildning, men vi ser ändå vikten av att den nya familjen får ett extra stöd för en trygg start. Bilbarnstol och barnvagn är exempel på saker där också säkerheten för barnet utgör en viktig aspekt (RUT 2019:823).

Anslag

Anslagsförslag 2020 för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Tabell 1

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (SD)
1:1 Barnbidrag	33 493 943	
1:2 Föräldraförsäkring	47 288 762	+3 369 000
1:3 Underhållsstöd	2 627 264	
1:4 Adoptionsbidrag	20 184	+2 000
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	997 300	-80 000
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	4 691 391	
1:7 Pensionsrätt för barnår	7 565 300	
1:8 Bostadsbidrag	4 746 176	+1 000 000
<i>Nytt anslag</i>		
Bidrag till förstföderskor		+1 000 000
Summa	101 430 320	+5 291 000

1:2 Föräldraförsäkring

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen	+2 829 000	+3 059 000	+3 029 000

Anslaget höjs för att höja ersättningen från 80 till 85 procent samt inkomsttak till 12 prisbasbelopp.

1:3 Underhållsstöd

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen		+100 000	+200 000

Anslaget höjs för att stärka underhållsstödet.

1:4 Adoptionsbidrag

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen	+2 000	+2 000	+2 000

Anslaget Adoptionsbidrag höjs då bidraget förstärks med 10 000 kronor.

1:5 Barnpension

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen	-80 000	-83 000	-83 000

Anslaget sänks då efterlevandeskyddet kopplas till att barnet ska inneha svenskt medborgarskap alternativt EU-/EES-medborgarskap samt att föräldrarna ska ha varit folkbokförda i Sverige vid dödsfallet.

1:8 Bostadsbidrag

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen	+1 000 000	+1 000 000	+1 000 000

Anslaget höjs för att stärka bostadsbidraget för familjer med svag ekonomi.

2:1 Gravitetetspeng

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen	+340 000	+350 000	+360 000

Ett nytt anslag införs för att ge blivande mammor rätt till 10 dagars gravitetetspeng innan födsel.

2:2 Tillfällig föräldrapenning vid mödravårdsbesök

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen	+200 000	+200 000	+200 000

Ett nytt anslag, Tillfällig föräldrapenning vid mödravårdsbesök, införs. Satsningen ger båda föräldrarna lagstadgad rätt att delta vid mödravårdsbesök från det att graviditeten är bekräftad.

2:3 Bidrag till förstföderskor

	Förslag 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022
Avvikelse från regeringen	+1 000 000	+1 100 000	+1 100 000

Ett nytt anslag, Bidrag till förstföderskor, införs i syfte att underlätta kostnader för förstföderskor.

Julia Kronlid (SD)

Linda Lindberg (SD)

Clara Aranda (SD)

Lars Andersson (SD)